

NOBEL-PALKINNOILLA LUKUISIA LINKKEJÄ SUOMEEN!

▶ Robert J. Lefkowitz ja Brian K. Kobilka saivat vuoden 2012 kemian Nobelin palkinnon G-proteiinikytkentäisiin reseptoreihin liittyvästä tutkimuksesta. G-proteiinireseptoreihin vaikuttavat lääkeaineet, kuten esimerkiksi opioidit ja adrenergisiin reseptoreihin vaikuttavat aineet ovat anesthesiologienkin päivittäisiä työkaluja. Suomessa on tehty merkittävää alfa-2-adrenergisten reseptorien tutkimusta, joka on johtanut deksmedetomidinin kehittämiseen kliiniseen käyttöön ihmisillä. Lisäksi Suomessa kehitetyt alfa-2-agonistit ja -antagonistit ovat laajassa käytössä eläinanesesiologiassa. Professori Mika Scheininin tutkimusryhmä Turun yliopistosta on tehnyt yhteistyötä myös uusien nobelistien kanssa. Mika Scheininillä on 10 julkaisua Kobillan ja yksi Lefkowitzin kanssa. Myös neurokirurgi, neurobiologian dosentti Aki Laaksolla on yhteinen julkaisu Robert Lefkowitzin kanssa Duke Universityn post-doc -jaksolta.

Lääketieteen ja fysiologian Nobelin menivät Sir John B. Gurdonille ja Shinya Yamanakalle. He ovat osoittaneet, että kypsät solut voidaan ohjelmoida uudelleen niin, että niistä tulee jälleen pluripotentteja kantasoluja. Yamanaka sai tänä vuonna myös suomalaisen Millennium-teknologia-palkinnon. Hänellä on yksi yhteinen julkaisu dosentti Katriina Aalto-Setälän tutkimusryhmän kanssa pluripotenttien iPS-solujen käyttämisestä pitkän QT-ajan aiheuttavan mutaation tutkimusmallina. Mukana kirjoittajissa on myös kaksi Orionin tutkijaa Turusta.

Finnanestin vakituinen avustaja on sitä mieltä, että iltalehtityyliin voidaan väittää molempien palkintojen melkein tulleen Suomeen. ■

Professori Mika Scheinin

Vesa Kontinen
vesa.kontinen[a]helsinki.fi

TIEDEMAAILMASSAKIN KANNATTA KATSOA, KENEN KELKKAAN LÄHTEE

▶ Acta Anaesthesiologica Scandinavica veti huhtikuussa pois (Notice of retraction, Acta Anaesthesiol Scand 2012; 56: 667) virolais-suomalaisen puudutustyön Spinal 2-chloroprocaine: effective dose for ambulatory surgery (A. Sell, T. Tein ja M. Pitkänen, Acta Anaesthesiol Scand 2008; 52: 695-9). Artikkelin vedettiin pois Tarton yliopiston ja Ravimiametin eli Viron lääkelaitoksen pyynnöstä, koska tutkimukselle ei ollut haettu Viron lain mukaisia tutkimuslupia.

Dosentti Pitkänen kertoo, että hän oli muutama vuosi sitten toiminnut vastaväittäjänä Andres Sellille, joka oli ollut halukas tutkimusyhteistyöhön. Pitkänen ehdotti ko. aihetta kertoen, että sen tutkiminen olisi Suomessa vaivalloista työlää lupabyrokratian vuoksi ja oli samalla pyytänyt varmistamaan, että tutkimus on luvallista Virossa. Sell oli kertonut hankkineensa luvat, jonka jälkeen he tekivät yhdessä tutkimussuunnitelman ja Sell keräsi Teinin kanssa potilaat. Pitkänen kertoo ettei

missään vaiheessa osannut epäillä lupien puuttumista.

Tiedemaailmassa yhteistyö perustuu pitkälti luottamukseen. Niin kansallisessa kuin kansainvälisessäkin tutkimusyhteistyössä, varsinkin isoissa monikeskustutkimuksissa, kannattaa olla terveen epäluuloinen kumppaneiden suhteen. Tieteen puhtauden vaaliminen myös maksaa. Mitä isompi tutkimus, sitä enemmän se vaatii monitorointia ja sitä kalliimpaa sen tekeminen on. ■

RJ